

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE DISPOZITIV

21 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

judcând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul, Felișcan Victor, în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Soroca din 09 august 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Lupașco Valeriu Fiodor, născut la 30 septembrie 1963, originar și domiciliat r-ul Soroca s. Zastînca.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 12.10.2012 pînă la 09.08.2013

2. în instanța de apel din 24.09.2013 pînă la 30.04.2014

3. în instanța de recurs din 28.07.2014 pînă la 21.10.2014

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 09 august 2013, Lupașco Valeriu Fiodor, a fost condamnat în baza art. 190 alun. (5) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate privind administrarea bunurilor materiale și sumelor bănești pe un termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Lupașco V., la 30 martie 2012, acționînd în mod intenționat, avînd drept scop dobîndirea prin înșelăciune a bunurilor altei persoane, cunoscînd cu certitudine faptul că la 21.03.2012 de către Judecătoria Soroca a fost aplicat sechestrul asupra apartamentului nr. 13 de pe str. D. Cantemir 13, or. Soroca, care-i aparține cu drept de proprietate, fapt care i-a fost adus la cunoștință la data de 29.03.2012 de către registratorul Oficiului Cadastral Teritorial Soroca, Arhiliuc Alexandru, care concomitent i-a comunicat acestuia că nu are dreptul de a înstrăina bunul imobil nominalizat, inclusiv fapt cunoscut de Lupașco V. și din mențiunea efectuată în acest sens în extrasul din Registrul bunurilor imobile din 29.03.2012, eliberat la aceeași dată lui Lupașco V. de către OCT Soroca la cererea scrisă personală a acestuia, în care erau prezente datele privind înregistrarea oficială în baza de date la 22.03.2012 a sechestrului aplicat pe apartamentul nr. 13 de pe str. D. Cantemir 13, or. Soroca, a primit de la Tîmco Serghei, drept arvună suma de 4 000 Euro, care conform cursului valutar oficial

stabilit de BNM constituia suma de 62 734 lei, pentru vânzarea apartamentului sechestrat cu nr. 13 de pe str. D. Cantemir, 13 din or. Soroca.

Ulterior, urmărind același scop, continuându-și intenția criminală de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, la 17.04.2012 în procesul autentificării contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 13 de pe str. D. Cantemir 13, or. Soroca a prezentat notarului public, Radu Boldescu, un alt extras din Registrul bunurilor imobile, datat cu 20.03.2012, care a fost eliberat anterior de către OCT Soroca, pînă la faptul înregistrării sechestrului în Registrul bunurilor imobile, în care lipseau datele cu privire la aplicarea sechestrului de către Judecătoria Soroca asupra imobilului respectiv, concomitent declarînd în fața notarului sub responsabilitate proprie că bunul imobil supus vânzării, la data încheierii prezentului contract, nu a fost vîndut anticipat, sechestrat, gajat, nu formează obiectul unui litigiu, acțiuni prin care a dus în eroare cumpărătorul, Tîmco S. și notarul, obținînd restul sumei de bani în mărime de 148 000 lei.

Astfel, prin metoda descrisă de mai sus Lupașco V. a însușit mijloace bănești în sumă totală de 210 734 lei, cauzîndu-i lui Tîmco S. daune în proporții deosebit de mari.

Acțiunile lui Lupașco V. au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, *escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către inculpat și apărătorul său, Mazniuc V., care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea apelului au invocat că la data primirii arvunei inculpatul a transmis apartamentul lui Tîmco S., nu știa și nici nu avea cum să cunoască despre faptul acționării în judecată de către fosta sa soție cu cerere de partajare a apartamentului în cauză, fiind citat în instanță pentru prima dată la data de 04.04.2012. Astfel, expunînd apartamentul pe numele său spre vânzare inculpatul era ferm convins că acționează în mod legitim. Consideră, că calificarea de către instanță a acțiunilor inculpatului, drept intenționate și în scop de dobîndire a bunurilor altei persoane, adică escrocherie, ca fiind eronată și care contravine pct. 8 al Hotărîrii Curții Supreme de Justiție din 06.07.1992 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea averii proprietarului”. De asemenea, consideră exagerate concluziile instanței despre faptul, că la momentul semnării contractului de vânzare-cumpărare, inculpatul cert a acționat cu intenții criminale. La moment, conștientizează faptul că a comis greșeala de a nu cita contractul, deoarece ar fi cerut tălmăcirea noțiunii de „litigiu”, iar notarul la sigur ar fi refuzat autentificarea contractului, iar inculpatul imediat ar fi aplanat situația cu cumpărătorul pe cale amiabilă. Consideră, că între inculpat și partea vătămată, Tîmco S., persistă relații pur civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 aprilie 2014, a fost respins apelul declarat, ca nefondat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a conchis că instanța de fond la examinarea cauzei și adoptarea sentinței în cauză a dat eficiență prevederilor art. 26-27, 93-101 Cod de procedură penală, a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat toate versiunile înaintate de participanții la proces, a dat aprecieri corecte probelor acumulate, prin prisma cerințelor stipulate la art. 101 Cod de procedură penală, just a reținut starea de fapt și de drept, corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza legii respective. În conformitate cu cerințele legale, instanța de fond și-a argumentat concluziile sale privind vinovăția lui Lupașco V., concluziile respective rezultând direct din probatoriul acumulat pe cauză.

Instanța de apel verificând probele administrate, inclusiv la solicitarea apărării a menționat că acestea dovedesc prezența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate. Vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile părții vătămate, Tîmco S., martorului Podborschi L., precum și prin materialele cauzei: copia certificatului de vânzare-cumpărare din 17.04.2012 a apartamentului nr. 13 de pe str. D. Cantemir 13, or. Soroca încheiat între vânzătorul, Lupașco V. și cumpărătorul, Tîmco S. (f.d. 139-145); informația B.C. „Banca Socială”SA, filiala Bălți nr. 15008 din 18.09.2012, (f.d. 146-147); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 30.08.2012, (f.d. 55-56); procesul-verbal de examinare a documentelor din 03.09.2012, (f.d. 57-78); ordonanța privind recunoașterea și atașarea la dosar a mijloacelor materiale de probă din 03.09.2012 (f.d. 79); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 30.08.2012 (f.d. 82-83); procesul-verbal de examinare a documentelor din 03.09.2012 (f.d. 84-100); ordonanța privind recunoașterea și atașarea la dosar a mijloacelor materiale de probă din 03.09.2012 (f.d. 101); ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Tîmco S., (f.d. 103); cererea lui Tîmco S. (f.d. 104); ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă a lui Tîmco S. (f.d. 105); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 30.08.2012, (f.d. 110-111); procesul-verbal de examinare a documentelor din 03.09.2012 (f.d. 112-137); ordonanța privind recunoașterea și atașarea la dosar a mijloacelor materiale de probă din 03.09.2012 (f.d. 138).

De asemenea, instanța de apel a notat că, vina inculpatului se dovedește prin declarațiile martorilor Șapovalov C., David O., Arhiliuc A., Erghelidji N., care au fost audiați în instanța de fond, probe ce au fost verificate în ședința instanței de apel și preluate respectiv ca fiind utile pentru menținerea soluției adoptate de către instanța de fond.

Referitor la argumentul apărării, precum că instanța de fond incorect a încadrat acțiunile inculpatului, deoarece acesta datorează părții vătămate doar 4 000 euro, instanța de apel, le-a considerat irelevante fiindcă la momentul încheierii tranzacției această sumă, precum și suma de 148 000 lei, inculpatul a intrat în posesia acestor sume, ascunzînd de la partea vătămată că locuința propusă spre vânzare este sub sechestrul, prezentînd cu bună știință și notarului certificat ce nu reflectă realitatea la ziua întocmirii contractului de vânzare-cumpărare. Faptul

că toată suma respectivă a revenit inculpatului și *a dispus de ea după bunul său plac*, demonstrează că acesta inițial, cunoscând cu bună știință despre prezența impedimentelor de a înstrăina locuința, avea intenție de a comite act de escrocherie în raport cu pătimitul.

Cu referire la alegațiile precum că inculpatul se considera unicul proprietar și nu recunoștea dreptul la proprietate a fostei soții, că a fost consultat greșit de avocat, instanța de apel a menționat că nu servea temei de a purcede la vânzarea unui imobil ce se afla în sechestru, indiferent de motivul acestui sechestru, după cum nu justifică faptul, că acesta a ascuns de la partea vătămată, cât și de la notar informația despre sechestru. Iar faptul, cunoașterii ori necunoașterii că soția l-a acționat în judecată, în opinia instanței de apel nu are relevanță, pentru că din declarațiile martorului, Arhiliuc A., rezultă, că inculpatul a fost avertizat prompt, că nu poate și nu este în drept de a înstrăina imobilul, atîta timp cît acesta este sub sechestru, însă inculpatul i-a răspuns, că nu ar trebui să-l intereseze ce va face el cu locuința.

De asemenea, susținerile apărării precum că acțiunile inculpatului nu conțin elementele infracțiunii, dar au caracter civil, fapt ce rezultă și din adresarea părții vătămate în instanța de judecată cu privire la încasarea arvunei, instanța de apel nu le-a reținut, deoarece această chestiune poate fi soluționată doar în ordine civilă și nu înlătură răspunderea penală a inculpatului pentru suma primită ilicit pentru tranzacția cu imobilul menționat.

Argumentele privind legalitatea ori ilegalitatea partajării locuinței între inculpat și fosta sa soție, instanța de apel a considerat că nu pot fi puse în discuție în prezenta cauză penală, deoarece hotărîrea instanței de judecată la acest capitol, are valoarea lucrului judecat. Asupra acestor relații dintre soți s-a expus instanța competentă.

Susținerile apelanților precum că nevinovăția inculpatului se demonstrează prin hotărîrea Judecătorei Soroca din 04 iunie 2013, în opinia instanței de apel sînt nefondate, deoarece prin hotărîrea respectivă s-a constatat ilegalitatea înscrisului „sechestru”, dar nu a însăși acțiunii procedurale în raport cu imobilul respectiv.

În privința argumentului apelanților precum că inculpatul a achitat creditul la bancă pînă la pornirea urmăririi penale, instanța de apel nu l-a reținut în suportul cerințelor de achitare, fiindcă sînt un șir de probe care dovedesc intenția inculpatului de a dobîndi toată suma în contul cumpărării-vânzării locuinței și a dispus ulterior de toată suma după bunul său plac.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, aplicîndu-i o pedeapsă echitabilă inculptului.

6. Hotărîrile judecătorești sînt atacate cu recurs ordinar de către avocatul, Felișcan Victor, în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie achitat. În motivarea recursului său invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii și anume în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă, deoarece nu s-a dovedit că ultimul a încheiat cu bună știință tranzacția de vânzare-cumpărare, pentru a nu produce efecte juridice, având scopul de a încasa suma primită, pentru a nu o restitui;

- inculpatul cu bună știință era încrezut că este unicul proprietar al imobilului vândut, deoarece termenul de partajare a bunului proprietate comună a fost omis, fiind divorțat cu fosta soție mai bine de 15 ani;

- din declarațiile părții vătămate rezultă că inculpatul a restituit banii la bancă încă pînă la intentarea dosarului penal, ce denotă faptul că nu a avut scopul de a însuși banii pentru imobilul vândut, prin escrocherie;

- nu poate fi privat de liberate, din motiv că nu este în măsură să execute obligația contractuală, potrivit dispozițiilor art. 1 Protocolul nr. 4 CEDO;

- prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Bălți din 06.05.2014, a fost statuat că notarul a avut obligația să verifice actele și documentele la încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare și nu era obligația inculpatului să anunțe notarul despre careva impedimente, mai ales că el avea buna credință că acționează legitim;

- prin hotărârea Judecătorei Soroca din 22.03.2012 (f.d. 295) s-a constatat ilegalitatea înscrisului „sechestr”, iar instanțele de judecată la examinarea prezentei cauze penale au neglijat acest fapt;

- reieșind din declarațiile părții vătămate, motivarea soluției contrazice dispozitivul sentinței, deoarece ultimul în pofida faptului a solicitat declararea nulă a actului juridic încheiat cu inculpatul, nu a renunțat la apartament, continuă să locuiască, fapt confirmat și prin înscrisul „Raport” întocmit de ofițerul de sector nr. 1;

- consideră că lipsește obiectul material al sustragerii, deoarece inculpatul este coproprietar al bunului imobil, iar persoana care urmărește îmbogățirea prin înșelăciune nu ar semna un antecontract (recipisă) cu garanția executării obligației – arvună.

7. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece au fost ignorate prevederile art. 422 Cod de procedură penală.

8. Judecînd recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează respingerea acestuia, ca inadmisibil, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Din textul recursului, autorul acestuia invocă ca temei pentru casare prevederile pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept

comise în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărâri; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs specifică, că temeiurile pentru recurs invocate de către autorul recursului, prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel* sînt incidente în cazul când instanța de apel la examinarea apelului declarat nu a respectat cerințele art. 414, 415 Cod de procedură penală, nu a răspuns la motivele invocate de apelant, nu s-a expus asupra tuturor probelor și nu a argumentat în toate cazurile motivele pentru care a respins o parte din probele cercetate și pe alte le-a admis. Iar temeiul invocat și prevăzut la același pct. 6) al normei sus menționate și anume *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, este valabil în situația când motivarea hotărârii instanței de apel, contrazice dispozitivul hotărârii

Colegiul penal, constată că temeiurile pentru recurs stipulate în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și invocate de recurent în recursul declarat, nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că ultima a analizat obiectiv probele administrate și a dat răspuns la toate motivele expuse în apel, iar conținutul deciziei atacate corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală.

În prezenta cauză penală, Colegiul consideră că instanța de apel, judecînd apelul declarat, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, astfel conform procesului verbal al ședinței de judecată, au fost audiați suplimentar inculpatul și partea vătămată, martorul Podborschi L., au fost verificate și cercetate actele cauzei, declarațiile martorilor, care sînt în coroborare cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, ce au permis întemeiat instanței de apel de a conchide corectă concluzia instanței de fond, referitor la vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

De asemenea, instanța de recurs, statuează că dispozitivul, fiind o parte esențială a hotărârii și reprezentînd soluția aleasă de instanță, în speța dată, corelează cu motivarea unei asemenea soluții. Argumentele recurentului invocate sub acest aspect cum ar fi:

- partea vătămată nu a renunțat la apartament, continuă să locuiască în acest apartament, menționînd f.d. 256 v. I;

- partea vătămată renunță la tranzacția de vânzare cumpărare, dar concomitent solicită dublul arvunei achitate;

- partea vătămată recunoaște că a instalat ferestre, a schimbat ușa, iar din raportul întocmit de către ofițerul de sector rezultă, că Tîmco S. locuiește în apartamentul cumpărat cu soția sa;

- precum și fraze din declarațiile martorului Podborschi L., în viziunea Colegiului, sînt declarative și neîntemeiate, deoarece declarațiile părții vătămate și a martorului, Podborschi L., au fost indicate și analizate în hotărîrea instanței de apel, care coroborează între ele, nu se contrazic și nu trezesc careva dubii în

săvârșirea infracțiunii imputate. Ba mai mult, potrivit declarațiilor părții vătămate, acesta clar a indicat că nu locuiește în apartamentul vândut de inculpat, fapt ce se confirmă și prin cererea de chemare în judecată (f.d. 256), unde e menționată altă adresă, decît cea a apartamentului vândut, totodată a specificat că după încheierea tranzacției la notar a instalat altă ușă, a schimbat fereastra, are chei de la ușă doar el. Partea vătămată nu a restituit bunul imobil tranzacționat ilegal de inculpat, fiindcă nu i-au fost restituiți toți banii și în acest caz este logică acțiunea inculpatului în judecată cu privire la încasarea a dublului arvunei, deoarece legalitatea acestui mijloc de garanție a executării obligațiilor asumate, se verifică în procedura civilă.

În ce privește, Raportul din 26.02.2014, întocmit de către ofițerul de sector, instanța de recurs, atestă din textul acestuia, că au fost repartizate pliante, în cadrul companiei naționale „Cunoașteți polițistul”, dar nu confirmă cert că anume în apartamentul nr. 13 str. D. Cantemir, 13 locuiește de fapt partea vătămată cu familia sa. Totodată, potrivit certificatului nr. 29 din 17.05.2013, eliberat de șeful Direcției Gospodăriei Locativ - Comunale or. Soroca, în apartamentul menționat nu locuiește nici o persoană.

Cu referire la temeiul pentru recurs, invocat de către recurent prevăzut de la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și *anume nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, Colegiul penal relevă că este aplicabil în situația cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea). Însă, nici acest temei de casare nu s-a confirmat în cauza dată, deoarece Colegiul consideră, că instanțele de fond și apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect au ajuns la concluzia privind încadrarea juridică a acțiunilor lui Lupașco V., în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, avînd ca substrat conglomeratul de probe administrate și menționate în pct. 5 al prezentei decizii.

În privința argumentelor recurentului precum că în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă a infracțiunii imputate, deoarece acesta nu a acționat cu scopul de a nu produce efecte juridice la încheierea contractului de vânzare-cumpărare; a crezut cu bună știință că este unicul proprietar al apartamentului, fiindcă a expirat termenul de prescripție a partajării acestui imobil ce a aparținut în devălmășie cu fosta soție; inculpatul a restituit banii împrumutați de partea vătămată de la bancă, Colegiul menționează că acestea au fost obiect de discuție în cadrul instanței de fond și apel, concluzii pe care le susține.

Suplimentar la acest capitol, Colegiul penal remarcă că potrivit doctrinei juridice, *latura subiectivă* a infracțiunii de escrocherie se manifestă, în primul rînd

sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate.

Așadar, intenția directă și scopul de cupiditate, în speța dată se dovedește prin declarațiile martorului, Podborschi L., (f.d. 48-49 v. II), din care rezultă că inculpatul a dorit tot apartamentul, fiind anterior preîntîmpinat că aceasta dorește să partajeze acest imobil cu inculpatul, însă ultimul nu i-a propus să-l vîndă și să împartă banii. În cumul cu aceste declarații, scopul de cupiditate, rezultă și din declarațiile martorului Arhiliuc A. – registrator la OCT Soroca (f.d. 241-244 v. I), din care rezultă că a comunicat inculpatului la 29.03.2012, că asupra apartamentului nr. 13 din str. D. Cantemir, 13 or. Soroca, este aplicat sechestrul, fapt pentru care inculpatul a semnat (f.d. 128) și nu v-a putea încheia tranzacția la notar, însă inculpatul a insistat să-i fie eliberat extras din Registrul bunurilor imobile, menționînd, că el achită bani și nu trebuie să intereseze pe nimeni ce va face cu aceste acte.

Critica recurentului referitor la faptul condamnării inculpatului pentru faptul că nu a fost în măsură să-și execute obligațiile contractuale, Colegiul o consideră nefondată pentru că acțiunile inculpatului nimeresc sub incidența legii penale, acesta la încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare cu partea vătămată, acționînd cu rea credință. Adică, inculpatul cunoscînd despre faptul, că fosta soție, Podborschi L., intenționează să partajeze cu el apartamentul proprietate în devălmășie, fiind preîntîmpinat de către registratorul OCT Soroca, Arhiliuc A., în cadrul perfectării actelor pentru tranzacția de vânzare-cumpărare, despre faptul că apartamentul dat este sechestrat, nu a comunicat acest fapt cumpărătorului – Tîmco S. și notarului, prezentînd în mod dolosiv un alt extras din Registrul bunurilor imobile, obținut anterior, fără mențiunea „sechestrul”. Analizînd aceste circumstanțe rezultă, că inculpatul urmărind scopul de a încheia în mod neapărat contractul de vânzare-cumpărare, pentru a încasa costul integral al apartamentului nominalizat, cunoscînd despre pretențiile fostei soții. Deoarece, inculpatul a recurs la procedee frauduloase în detrimentul, părții vătămate Tîmco S., (care a declarat în instanța de apel, că inițial a avut încrederea că apartamentul dat este fără probleme (f.d. 43-44 v. II), el nu se mai poate prevala de imposibilitatea sa de a-și executa obligațiile contractuale, față de partea vătămată. În concluzie, nu poate fi invocată imposibilitatea inculpatului de a găsi mijloace materiale pentru a-și îndeplini obligațiile asumate – ca temei de a nu fi aplicată răspunderea penală, pentru că a manifestat rea-voință față de obligațiunile asumate în raport cu partea vătămată.

Faptul că inculpatul a restituit partea de bani părții vătămate, care a fost împrumutată de către ultimul de la bancă, nu poate fi considerat ca lipsa intenției inculpatului de săvîrși infracțiunea de escrocherie, deoarece din probele administrate în cauză este evident că acesta a avut scopul de a însuși întreaga suma, ba chiar a dispus totalmente de această sumă o anumită perioadă. Totodată, Colegiul penal atenționează, că restul sumei decît cea creditată de la bancă, părții vătămate nu i-a fost recuperată și nici nu a întreprins careva măsuri de a o restitui, ceea ce reprezintă o circumstanță de prezență a intenției cu privire la sustragere și

anume lipsa de fundamentare economică și caracterul irealizabil al angajamentului asumat.

Argumentul apărării, precum că instanțele au neglijat hotărîrea Judecătoriei Soroca din 04 iunie 2013, prin care s-a constatat ilegalitatea înscrisului „*sechestr*”, instanța de recurs îl consideră nefondat și fără relevanță în speța dată, dat fiind faptul că sechestrul a fost aplicat prin încheierea din 21.03.2012, iar prin hotărîrea Judecătoriei Soroca din 15 ianuarie 2013, a fost dispus ca sechestrul să fie anulat după intrarea hotărîrii în vigoare. Ulterior acest litigiu fiind examinat în ordine de apel și recurs. Adică încheierea de aplicare a sechestrului din 21.03.2012, nu a fost casată de către instanțele ierarhice superioare, aceasta fiind valabilă, pînă la pronunțarea încheierii irevocabile emisă de Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție la 29 ianuarie 2014.

Cît privește alegațiile apărării precum că este în sarcina notarului să verifice informația actualizată privitor la bunul, care face obiectul tranzacției de vânzare-cumpărare și nu a fost obligația inculpatului care a acționat ca vânzător, fapt susținut și prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 06 mai 2014, instanța de recurs le consideră neîntemeiate. Conform alin. (4) art. 50 din Legea cu privire la notariat nr. 1453-XV din 08.11.2002, la autentificarea actelor notariale, *proprietarul bunului este obligat să comunice notarului și celeilalte părți locul aflării bunului înstrăinat (gajat). Răspunderea pentru tăinuirea faptului aflării bunului înstrăinat (gajat) sub interdicție (sechestr, arest, gaj), comunicarea prețului nereal al bunului, altor date eronate sau prezentarea de documente false (nevalabile) în procesul încheierii actului juridic o poartă partea vinovată.* Totodată, alin. (2) art. 51 al aceleiași legi, stipulează că la autentificarea contractului de înstrăinare și contractului de gaj al bunurilor supuse înregistrării, *răspunderea pentru comunicarea informației false sau incomplete o poartă persoana care înstrăinează sau gajează bunurile.*

Reieșind din declarațiile martorului, Boldescu R., notarul public, care a autentificat contractul de înstrăinare a bunului imobil (f.d. 247-249 v. I), a fost preîntîmpinat de conținutul prevederilor legale sus enunțate, iar inculpatul a declarat sub responsabilitate proprie că la data încheierii prezentului contract bunul imobil nominalizat nu a fost vîndut anticipat, *sechestrat*, gajat, nu formează obiectul unui litigiu, fapt menționat în pct. 4 al contractului de vânzare-cumpărare din 17.04.2012. (f.d. 140 v. I). Fapt, ce încă odată denotă manifestarea de către inculpat a relei credințe la autentificarea contractului de înstrăinare a imobilului nominalizat, care la rîndul său este o circumstanță ce stă la baza laturii subiective a infracțiunii imputate acestuia.

Privitor la argumentul recurentului că lipsește obiectul material al sustragerii, deoarece inculpatul este coproprietar al bunului imobil, iar persoana care urmărește îmbogățirea prin înșelăciune nu ar semna un anteccontract (recipisă) cu garanția executării obligației – arvună, instanța de recurs le consideră irelevante. Doctrina juridică, definește *obiectul material* al escrocheriei ca fiind format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de

valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor. În speța dată, în calitate de obiect material, este suma bănească care a primit-o de la partea vătămată, în mod fraudulos știind că tranzacția nu poate fi încheiată deoarece apartamentul este sechestrat, chiar și în cazul când acesta este coproprietar, inclusiv și în cazul când a primit arvuna, la 30.03.2012, aflînd despre existența sechestrului la 29.03.2012.

Așadar, Colegiul reiterează că în acțiunile inculpatului, Lupașco V., sunt prezente toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, *escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că motive relevante pentru a interveni în soluțiile adoptate nu sînt prezente, iar temeiurile pentru recurs ordinar indicate de către avocatul, Felișcan Victor, în numele inculpatului, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs și din aceste considerente recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrilor atacate.

9. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul, Felișcan Victor, în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoria Soroca din 09 august 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui **Lupașco Valeriu Fiodor**, cu menținerea hotărîrilor atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 noiembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun